

Blok 3: les 1, 2, 5 (taak 5a), 16, peiltaak week 3
 Blok 4: eigen taken, les 14, les 19

Verhoudingen

HOOFDDOEL

Kennismaken met breuken en ontwikkelen breukentaal: meten met stroken en verdeelsituaties.

REKENWOORDENSCHAT

de breuk

EXTRA MATERIAAL LES 1

- geleide instructie: per kind een strook papier van 30 cm.
- lineaire breukenset of alle type stroken (per tweetal, zie printbladen bij de les)
- printbladen bij de les.pdf
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 2

- geleide instructie en basistaak: werkboek
- geleide instructie: 1 plak cake/ontbijtkoek en 1 mes, of 1 strook en 1 schaar (per drietal)
- verlengde instructie: 1 pizza, 1 chocoladereep, 1 4-strook (zie printbladen bij de les) (per kind)
- printbladen bij les.pdf
- printblad bij les 2 basistaak FS.pdf
- printblad bij les 2 basistaak FS – antwoorden.pdf
- printblad bij les 2 basistaak S.pdf
- printblad bij les 2 basistaak S – antwoorden.pdf
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Breuken

- Je leert meten met stroken. De uitkomst schrijf je op in breukentaal. (les 1)
- Je leert dat breuken ontstaan uit eerlijk verdelen. (les 2)

Je leert bij een plaatje aangeven welk deel gekleurd is en welke breuk erbij hoort.

groep 6 blok 3 doel 1

Welke breuk hoort erbij?

1 stuk is pizza.

groep 6 blok 3 doel 2

Welk deel is gekleurd?

deel

Hulp

Dit is de 4-strook.
 De lijn is 3 stukken van de 4-strook lang.
 Dat is $\frac{3}{4}$ strook.

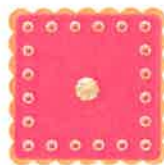
4 kinderen verdelen een taart. Hoeveel krijgt ieder kind?

Ieder kind krijgt 1 van de 4 stukken. Dat is $\frac{1}{4}$ taart.

Voorbeeldsommen uit de basistaak

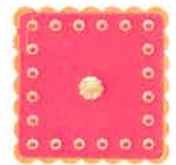
Verdeel in gelijke stukken.

in 2 stukken

in 3 stukken

in 8 stukken

Blok 3: les 3, 4, 5 (taak 5b), 16,

peiltaak week 3

Blok 4: eigen taken, les 14, les 19

Verhoudingen

HOOFDDOEL

Deel van een geheel bepalen en daarbij een passende breuknotatie maken.

EXTRA MATERIAAL LES 3

- **instructie:** werkboek, wisbordje (per kind)
- **verlengde instructie:** 2 stroken (per kind)
- **observatieformulier.pdf**

EXTRA MATERIAAL LES 4

- **instructie:** 1 vel A4 (per tweetal), werkboek
- **verlengde instructie:** 1 cirkel in 3 stukken en 1 cirkel in 4 stukken (per kind, zie printbladen bij de les)
- **printbladen bij les.pdf**
- **observatieformulier.pdf**

Lesdoel

Breuken

- Je leert meten met stroken. De uitkomst schrijf je op in breuktaal. (les 1)
- Je leert dat breuken ontstaan uit eerlijk verdelen. (les 2)

Je leert bij een plaatje aangeven welk deel gekleurd is en welke breuk erbij hoort.

- Je leert een breuk aanvullen tot een hele. (les 1)
- Je leert bij een deel de hele tekenen. (les 2)

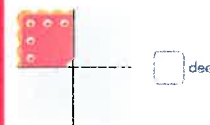
groep 6 blok 3 doel 1

Welke breuk hoort erbij?

groep 6 blok 3 doel 2

Welk deel is gekleurd?

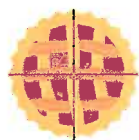

groep 6 blok 4 doel 1

Teken de hele reep.
Dit is $\frac{3}{4}$ deel van de reep.

Hulp

De taart is verdeeld in 4 gelijke stukken.

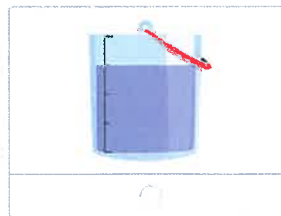
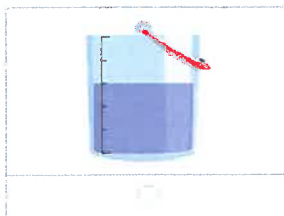
1 van de 4 stukken

Je zegt: een vierde of een vierde deel.
Je schrijft: $\frac{1}{4}$.

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Welke emmer hoort erbij?

Welke emmer is voor $\frac{3}{4}$ deel vol?

Blok 3: les 6, 7, 10 (taak 10a), 17, peiltaak week 4
 Blok 4: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen

HOOFDDOEL

Kolomsgewijs optellen van sommen als $368 + 257$.

In deze les starten de kinderen met het kolomsgewijs optellen. Dit is niet heel erg nieuw, want in groep 5 hebben ze al leren optellen met splitsen (zonder overschrijding). Het enige nieuwe is dat ze de getallen nu onder elkaar noteren. Op F-niveau noteren de kinderen het wat uitgebreider dan op S-niveau. De kinderen leren de notatie begrijpen. Het rekenwerk is niet erg lastig. Ook leren de kinderen begrijpen dat het niet uitmaakt of je nu rekt van groot naar klein (het meest natuurlijk vanuit het splitsen) of van klein naar groot (dit gaan we straks doen bij het cijferen; daar beginnen we bij de eenheden). In deze fase zijn er geen afspraken, maar moeten de kinderen begrijpen dat het niets uitmaakt. Van belang is dat er veel aandacht wordt geschonken aan het begrijpen van de notatie. Dit wordt gedaan a.d.h.v. geldcontexten. Dit doen ze zowel met, als zonder inwisselen. De kinderen moeten goed leren verwoorden wat ze doen.

EXTRA MATERIAAL LES 6

- geleide instructie: wisbordje
- geleide instructie en verlengde instructie: speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,-, 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 7

- verlengde instructie: speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,-, 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

**Optellen en aftrekken
 Vermenigvuldigen en delen**

Je leert moeilijke sommen als $1200 + 1300$, $4500 - 1200$, 3×700 en $4500 : 9$ vlot uitrekenen door te rekenen met de kleine som.

Je leert sommen als $368 + 257$ kolomsgewijs optellen en je begrijpt wat je opschrijft.

- Je leert sommen als $432 + 257$ cijferend optellen en je begrijpt wat je opschrijft.
- Je leert sommen als $432 + 257$ cijferend of kolomsgewijs optellen en je begrijpt wat je opschrijft.

groep 6 blok 2 doel 4
 Reken uit met de kleine som.

$$\begin{array}{r} 2400 + 1200 \\ \text{kleine som: } \square \\ 2400 + 1200 = \square \end{array}$$

groep 6 blok 3 doel 3
 Reken kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 327 \\ 234 \\ \hline \end{array} +$$

groep 6 blok 4 doel 3
 Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 432 \\ 257 \\ \hline \end{array} +$$

Hulp

Hoeveel kosten de fiets en de skelter samen?

som: $356 + 227 =$
 antwoord: € 583,-

$$\begin{array}{r} 356 \\ 227 \\ \hline \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 300 + 200 = 500 \\ 50 + 20 = 70 \\ 6 + 7 = 13 \\ \hline 583 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 356 \\ 227 \\ \hline \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 6 + 7 = 13 \\ 50 + 20 = 70 \\ 300 + 200 = 500 \\ \hline 583 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 485 \\ 237 \\ \hline \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 600 \\ 110 \\ 12 \\ \hline 722 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 485 \\ 237 \\ \hline \end{array} +$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ 110 \\ 600 \\ \hline 722 \end{array}$$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Hoeveel kost het samen?

Je mag eerst de bedragen met geld leggen.
 Reken kolomsgewijs.
 $245 + 238 =$

$$\begin{array}{r} 245 \\ 238 \\ \hline \end{array} +$$

Blok 3: les 8, 9, 10 (taak 10b), 17, peiltaak week 4
 Blok 4: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen

HOOFDDOEL

Delen: strategie splitsen. Sommen als $92 : 4$ met 92 splitsen in 80 en 12.

EXTRA MATERIAAL LES 8

- geleide instructie: wisbordje (per kind), werkboek
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 9

- geleide instructie: werkboek
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Vermenigvuldigen en delen

Je herhaalt het uitrekenen van sommen als $42 : 3$ met de basisstrategie splitsen.

Je leert sommen als $92 : 4$ uitrekenen met de basisstrategie splitsen.

- Je leert sommen als 30×40 uitrekenen met de kleine som.
- Je leert sommen als $1500 : 30$ uitrekenen met de kleine som.

groep 6 blok 1 doel 4

Schrijf de splitsing in je rekenschrift. Vul de hulpsommen met antwoord in. Splits en reken uit.

groep 6 blok 3 doel 4

Reken uit met splitsen.
 Je mag je rekenschrift gebruiken.

groep 6 blok 6 doel 3

Reken uit met de kleine som.

Hulp

$92 : 4 = ?$

stap 1: meer dan $10 \times ?$ ja $\rightarrow$ splitsen
 meer dan $20 \times ?$ ja
 meer dan $30 \times ?$ nee $\rightarrow$ eerst $20 \times$

$92 : 4 = ?$

stap 2: welke splitsing? Eerst 20×4 eraf halen, nog 12 over om te delen.

$80 \quad 12$

stap 3: hulpsommen: $80 : 4 = 20$ en $12 : 4 = 3 \rightarrow 92 : 4 = 23$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken uit met de kleine som.

$400 : 5 = \square$

Reken uit met splitsen.

Schrijf de hulpsommen in je rekenschrift.

Blok 3: les 11, 12, 15, 18

Meten en meetkunde

Blok 4: eigen taken, les 14, les 19,
peiltaak week 1

HOOFDDOEL

Rekenen met tijdsduur met uren en minuten bij een gegeven tijd.

EXTRA MATERIAAL LES 11

- geleide instructie: printblad 1 (zie printbladen bij de les) of klokje (per tweetal), analoge klokjes (per kind), wisbordje
- verlengde instructie: printblad met lege getallenlijn (per kind, zie printbladen bij de les)
- printbladen bij de les.pdf
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 12

- geleide en verlengde instructie: printblad met lege getallenlijn (per kind, zie printbladen bij de les)
- printbladen bij les.pdf
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Tijd

Je leert van een klok met wijzers en van een digitale klok de tijd op de minuut nauwkeurig aflezen en aangeven.

- klok met wijzers (les 11)
- digitale klok (les 12)

- Je leert uitrekenen hoe laat het over een bepaalde tijd is. (les 11)
- Je leert uitrekenen hoeveel uren en minuten het later is. (les 12)

- Je leert tijden aflezen en aangeven op de seconden nauwkeurig. (les 11)
- Je leert tijden omrekenen in minuten en seconden. (les 12)

groep 6 blok 1 doel 5

Hoe laat is het?
Het is 14 minuten over 7.

groep 6 blok 3 doel 5

Hoeveel later? Je mag een getallenlijn maken in je rekschrift.

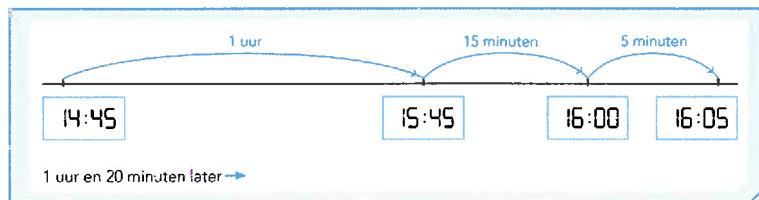
21:15   23:05

uur en minuten later

groep 6 blok 5 doel 5

Hulp

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Hoe laat wordt het?
Je mag een getallenlijn maken in je rekschrift.
1 uur en 20 minuten later.

Hoeveel later?
Je mag een getallenlijn maken in je rekschrift.
Het is uur en minuten later.

